

Antradienį Europos Parlamentas pritarė planams padidinti ES strateginių žaliavų tiekimą ir užtikrinti didesnę savarankiškumą šioje srityje.

Ypatingos svarbos žaliavos naudojamos elektromobilių, saulės baterijų ar išmaniųjų telefonų gamyboje, todėl jos yra itin svarbios ES žaliajai ir skaitmeninei pertvarkai. Šių žaliavų tiekimas yra itin svarbus užtikrinant ES ekonomikos atsparumą, lyderystę technologijų srityje ir strateginę savarankiškumą. Be to, Rusijai užpuolus Ukrainą ir Kinijai plėtojant vis agresyvesnę prekybos politiką, kobaltas, litis ir kitos žaliavos taip pat tapo svarbiu geopolitiniu veiksniu.

Patvirtinu aktu siekiama užtikrinti didesnę ES konkurencingumą ir savarankiškumą bei sumažinti biurokratinės kliūtis, skatinant inovacijas visoje vertės grandinėje ir remiant smulkų ir vidutinį verslą. Kartu siekiama paskatinti mokslinius tyrimus, alternatyviųjų medžiagų kūrimą ir labiau aplinką tausojančius žaliavų gavybos ir gamybos metodus.

Naujuoju teisės aktu nustatytos ekonominės paskatos ir sukurtos stabilesnės ir saugesnės verslo sąlygos žaliavų gavybos ir perdirbimo projektams. Be to, numatytos spartesnės ir paprastesnės leidimų išdavimo procedūros.

Derybose su ES Taryba europarlamentarai siekė, kad daugiau dėmesio būtų skirta medžiagų, galinčių pakeisti ypatingos svarbos žaliavas, gamybai ir plėtrai. Jie užtikrino, kad būtų nustatyti platesnio užmojo žaliavų gavybos iš atliekų tikslai. Siekta sumažinti įmonėms, ypač smulkiam ir vidutiniam verslui tenkančią biurokratijos naštą.

Anot EP narių, svarbu plėtoti visoms šalims naudingą ES ir trečiųjų šalių partnerystę ypatingos svarbos žaliavų klausimais. Jiems pavyko sudaryti sąlygas ilgalaikėms partnerystėms, kurias plėtojant būtų dalijamasi žiniomis ir technologijomis bei kuriamos naujos darbo vietos.

„Šis teisės aktas yra pramonės politikos planas, kuriuo siekiama užtikrinti saugų ir tvarų žaliavų tiekimą Europoje. Numatydami tikslines ekonomines paskatas suteikiame privatiems investuotojams tikrumą jiems rengiant projektus. Tuo tikslu bus kuriami įmonėms skirti bendri informaciniai centrai ir taikomos sparčios ir paprastos leidimų išdavimo procedūros su nacionalinėms valdžios institucijoms nustatytais aiškiais terminais. Taip bus paskatinta žaliavų gavyba, apdorojimas ir perdirbimas Europoje“, – teigia pranešėja Nicola Beer („Atnaujinkime Europą“, Vokietija).

Už šį sprendimą balsavo 549, prieš 43, susilaikė 24 EP nariai. Prieš paskelbiant ES oficialiajame leidinyje jam oficialiai turi pritarti Taryba.

